

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Lenkou Oulíkovou ve věci

žalobkyně: J. I.
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 7. 2025, čj. X

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 16. 7. 2025, čj. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 260 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se žalobkyně domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná zamítla její námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 15. 4. 2025, čj. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

rozhodnutím žalovaná zamítla žádost žalobkyně o invalidního důchod, neboť podle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) ze dne 10. 4. 2025 žalobkyně nebyla invalidní. Žalovaná v napadeném rozhodnutí vyšla z posudku IPZS ze dne 10. 7. 2025, podle něhož činil pokles pracovní schopnosti žalobkyně 30 %.

Žaloba

2. Žalobkyně nesouhlasí s posouzením svého zdravotního stavu. Domnívá se, že její zdravotní stav nebyl posouzen komplexně. Chronické bolesti zad, cervikálgie a lumbálgie, ji dlouhodobě omezují v běžném fungování i pracovní činnosti. Má za to, že její obtíže nebyly náležitě zohledněny při hodnocení funkčního dopadu na její pracovní schopnost, a to i s ohledem na profesi prodavačky. Upozorňuje, že byla vyšetřována též pro podezření na kardiologické onemocnění. Navrhuje, aby byl její zdravotní stav přezkoumán.

Vyjádření žalované

3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhuje žalobu zamítnout. Je přesvědčena, že zdravotní stav žalobkyně byl plně zjištěn posudkem vypracovaným lékařem IPZS v řízení o námitkách po zhodnocení veškeré předložené zdravotnické dokumentace a zjištěných diagnóz. Dále žalovaná odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. S ohledem na žalobní námitky navrhuje důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“).

Podstatný obsah správního spisu

4. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobkyně podala dne 25. 2. 2025 žádost o invalidní důchod. Lékař IPZS dospěl v posudku ze dne 10. 4. 2025 k závěru, že se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII (*postižení svalové a kosterní soustavy*) oddílu E (*dorzopatie a spondylopatie*) položce 1 (*bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhrězy meziobratlových plotének*) písm. b (*s lehkým funkčním postižením; postižení zpravidla více úseků páteře, polytopní blokády s omezením pohyblivosti, svalové dysbalance, porucha statiky a dynamiky páteře s občasnými projevy kořenového dráždění, s recidivujícím lehkým neurologickým nálezem, bez známek poškození nervu, některé denní aktivity vykonávány s obtížemi*) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Míru poklesu pracovní schopnosti stanovil ve výši 20 %. Žalovaná prvostupňovým rozhodnutím zamítla žádost žalobkyně invalidní důchod.
5. Proti prvostupňovému rozhodnutí žalobkyně podala námitky, v nichž vyjádřila nesouhlas s posouzením svého zdravotního stavu. Lékař IPZS v námitkovém řízení v posudku ze dne 10. 7. 2025 dospěl k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně jsou chronické cervikálgie a lumbálgie. Zdravotní postižení hodnotil jako lehké funkční postižení dle kapitoly XIII oddílu E položky 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míru poklesu pracovní schopnosti stanovil na horní hranici rozpětí pro tuto položku a s ohledem na profesi žalobkyně ji navýšil dle § 3 odst. 2 přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity o 10 procentních bodů na 30 %. Na základě tohoto posudku žalovaná vydala napadené rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

Posouzení věci soudem

6. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Poté přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v mezích uplatněných žalobních bodů vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, neboť žalobkyně s tímto postupem souhlasila a žalovaná se k výzvě soudu ve stanovené lhůtě nevyjádřila, a má se tedy za to, že s ním souhlasí (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
7. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
8. Nárok na invalidní důchod je podmíněn zdravotním stavem pojištěnce, a rozhodnutí je proto závislé na odborném lékařském posouzení. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou a soud si o ní nemůže učinit úsudek sám.
9. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise jako orgány Ministerstva práce a sociálních věcí. Tento posudek soud hodnotí podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, čj. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, čj. 6 Ads 11/2013-20).
10. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2015, čj. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.

11. Soud při posouzení věci vyšel z posudku posudkové komise ze dne 11. 2. 2026, který si v souladu s § 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení vyžádal za účelem posouzení zdravotního stavu žalobkyně.
12. Posudková komise v posudku dospěla k závěru, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní v prvním stupni podle § 39 odst. 1 a odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, nedosahoval však více než 49 %. Datum vzniku invalidity stanovila datem propuštění z rehabilitačního zařízení 4. 2. 2025 a dobu platnosti posudku (lhůtu pro kontrolní lékařské prohlídky) do února 2029.
13. Posudek posudkové komise dle názoru soudu splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti. Posudková komise ve složení předsedkyně – posudkové lékařky, odborného lékaře v oboru neurologie a tajemnice vyšla z veškeré zdravotnické dokumentace žalobkyně i vlastního neurologického vyšetření žalobkyně při jednání komise. Popsala, že žalobkyně v září 2024 podstoupila operaci krční páteře s částečným efektem. Přetrvává dráždění segmentu C 8 vpravo bez senzomotorického deficitu. Žalobkyně již nemá dříve udávané problémy se spolehlivostí úchopů pravé horní končetiny, přetrvává ale brnění a přechodné změny citlivosti po ulnární straně předloktí a ruky. Ustoupily předoperačně výrazné a soustavné bolesti hlavy, dominantním problémem jsou nyní bolesti lumbosakrální oblasti vpravo a v oblasti velkého chocholíku s propagací do pravé dolní končetiny pod koleno a na bérce. Tyto bolesti jsou trvalé a výrazně limitují dosah chůze i s oporou trekingových holí. Občas se žalobkyni noha podlomí v kolenní při chůzi po rovině nebo po schodech, chůze do schodů je limitována i dušností. Vyšetření magnetickou rezonancí v březnu 2025 prokázalo komplexní degenerativní změny. Ve všech etážích páteře je osteochondróza mírnějšího stupně s maximem v oblasti L4/5, kde jsou zúženy laterální recesy v kontaktu s odstupujícími kořeny L5 v terénu hraničně zúženého páteřního kanálu. Diskogenní složka s maximem Th12/L1 tlačí na durální vak. V krčním úseku jsou degenerativní změny největší v oblasti C5/6 a C6/7 s výhřezem disku, foraminostenóza vpravo. V popředí je symptomatika výrazného syndromu iliotibiálního pruhu podstatně omezující docházkovou vzdálenost, též spolu s dušností (zřejmě kardiální). Žalobkyně je dále léčena pro štítnou žlázu, prodělala autoimunitní tyreoiditidu, je na substituci Euthyroxem. Je v péči kardiologa pro perzistentní fibrilaci síní s přiměřenou komorovou odpovědí, se stavem po opakované kardioverzi (24. 7. 2025 a 18. 8. 2025), na trvalé antikoagulační léčbě, byla jí indikována ablace. Užívá antihypertenziva pro vysoký krevní tlak. Žalobkyně si stěžuje na dušnost již při středně těžké fyzické zátěži, která spolu s klaudikačními páteřními bolestmi výrazně omezuje vzdálenost chůze. V roce 2020 byla léčena pro extrémní obezitu, byla provedena bandáž žaludku, po níž zhubla 50 kg, abdominoplastika, aktuální hmotnost 109 kg při 170 cm.
14. Posudková komise dospěla k závěru, že u žalobkyně se jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII oddílu E položce 1 písm. c (se

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

středně těžkým funkčním postižením, závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro kterou je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozpětí 30 až 40 %. Vyložila, že kritéria pro tuto položku byla splněna existencí časté recidivy kořenového dráždění s výraznou insuficiencí svalového korzetu a trvající středně výraznou poruchou statodynamiky. Posudková komise též odůvodnila, proč stanovila míru poklesu pracovní schopnosti ve výši 35 %. Stav by dle posudkové komise odpovídal procentnímu hodnocení při dolní hranici, přičemž s přihlédnutím k dosavadnímu zaměstnání prodavačky a dalším současným postižením interního charakteru zvolila střed pro danou položku. Dle posudkové komise byla žalobkyně schopna po vzniku invalidity prvního stupně vykonávat zaměstnání, k němuž má kvalifikaci, s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti, indikována práce ve střídavé poloze s vyloučením zvedání břemen. Posudková komise též odůvodnila, proč stanovila vznik invalidity datem propuštění z rehabilitačního zařízení. V té době bylo provedeno i kontrolní MRI vyšetření páteře a bylo evidentní, že ústup potíží byl pouze neúplný. Nadále byla indikována intenzivní rehabilitační léčba a podávání analgetik. V listopadu 2025 žalobkyně podstoupila paravertebrální opich a následné obstríky cestou hiatus sacralis – kaudální blokáda, pouze s několikadenním neúplným efektem. Posudková komise tedy i na základě vlastního vyšetření žalobkyně odborným lékařem z oboru neurologie a novějších lékařských zpráv náležitě odůvodnila, proč hodnotila zdravotní postižení jako středně těžké, nikoli pouze lehké, a proč míru poklesu pracovní schopnosti stanovila ve středu procentního rozmezí.

15. Ani účastnice řízení nevznesly proti posudku posudkové komise žádné námitky, jimiž by zpochybnily jeho závěr a které by odůvodnily zadání doplňujícího, případně srovnávacího posudku. Takové doplnění dokazování účastnice ani nenavrhly. Soud připomíná, že řízení před správními soudy je ovládáno zásadou projednací, nikoli vyšetřovací (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, čj. 1 As 100/2009-129, nebo ze dne 5. 3. 2015, čj. 7 As 279/2014-23). Skutkový stav je proto zjišťován v rozsahu účastníky tvrzeném a pomocí důkazů účastníky označených s tím, že každý z účastníků prokazuje ty skutečnosti, ze kterých pro sebe vyvozuje příznivé právní důsledky.
16. Soud tedy na základě provedeného dokazování dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně dosahovala 35 %, a žalobkyně tedy byla invalidní dle § 39 odst. 1 a odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná vyšla při svém rozhodování z nesprávného skutkového závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činila pouze 30 %, a v návaznosti na to nesprávně dovodila, že žalobkyně nebyla invalidní. Napadené rozhodnutí je tedy zatíženo vadou spočívající v nesprávném zjištění skutkového stavu, která způsobila jeho nezákonnost.

Závěr a náhrada nákladů řízení

17. Vzhledem k tomu, že žaloba je důvodná, soud podle § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku je žalovaná v dalším řízení vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaná mezi podklady

svého rozhodnutí zahrne též posudek posudkové komise ze dne 11. 2. 2026 (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).

18. Soud neprovedl důkaz prvostupňovým a napadeným rozhodnutím a kopií posudku IPZS, neboť jsou součástí správního spisu, jehož obsah není předmětem dokazování (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, čj. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Soud neprovedl důkaz předloženými lékařskými zprávami, neboť skutkový stav byl pro účely rozhodnutí soudu dostatečně zjištěn posudkem posudkové komise, která měla všechny lékařské zprávy k dispozici a při posouzení zdravotního stavu žalobkyně z nich vycházela. Soud nemá potřebné odborné znalosti k tomu, aby z lékařských zpráv sám vyvodil relevantní skutkové závěry ohledně poklesu pracovní schopnosti.
19. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla v řízení úspěšná, a má tedy právo na náhradu nákladů řízení. Ty dle obsahu spisu tvoří náklady žalobkyně na poštovné za zaslání žaloby, dalších lékařských nálezů a reakce na výzvu soudu v celkové výši 260 Kč. Náhradu nákladů řízení je žalovaná povinna uhradit žalobkyni ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.). Soud připomíná, že dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je v řízení podle soudního řádu správního vyloučeno použití § 151 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2015, čj. 6 As 135/2015-79).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 19. března 2026

Lenka Oulíková v. r.
soudkyně